



แสงหนึ่ง

รู้ไหมว่าเราขบขันใจแค่นั้น และรู้ไหมว่าเรานั้น ปลื้มปลื้มเท่าไร
ที่ได้มีเธอ เป็นพลังอันสำคัญ เพราะเราไม่รู้จะทำเพื่อใคร
เห็นแค่นั้นแค่นั้น เธอไม่ไหววัน เพื่อที่จะให้เรานั้นได้เดินต่อไป

แม้ว่าจะไม่มีใครมองเห็นเธอ แต่สำหรับเรานั้น...

เธอเหมือนดั่งกับแสง ที่มองไม่เห็น แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ย้อนเร้น ก็เด่นชัดขึ้นทันที
เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด

ถึงแม้ว่าพรุ่งนี้ จะเป็นเช่นไร วันและคืนจะหมุนเปลี่ยนสักเท่าไร
เรานั้นก็แน่ใจ ว่าจะมีเธอยืนอยู่ข้างหลัง

แม้ว่าจะไม่มีใครมองเห็นเธอ แต่สำหรับเรานั้น...

เธอเหมือนดั่งกับแสง ที่มองไม่เห็น แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ย้อนเร้น ก็เด่นชัดขึ้นทันที
เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด

จึงอยากขอมอบเพลง เพลงนี้ให้ ให้เธอรับรู้สำหรับเรา เธอสำคัญเพียงไหน

เธอเป็นดั่งแสง ที่มองไม่เห็น แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ย้อนเร้น ก็เด่นชัดขึ้นทันที
เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด
แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด



สารรักษ์วิถ่มขรรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ISSN 1905-937X

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๑



สารวัักษ์วัฒนธรรม มหาร.พระนคร

unusannakir

สารวัักษ์วัฒนธรรมฉบับนี้ ขอเชิญเชิญพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๗ ความว่า " ... ชาติไทยเรานั้นได้มีเอกราช มีภาษา มีศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณี ของคนมาช้านานหลายศตวรรษแล้ว ทั้งนี้เพราะบรรพบุรุษของเราได้เสียสละอุทิศชีวิต กำถังกายและใจระดม สิ่งเหล่านี้ไว้ให้คงทนถาวร ตกเป็นของอนุชนรุ่นหลังต่อไป ข้าพเจ้าเห็นว่าโบราณวัตถุและศิลปวัตถุทั้งหลายนั้น เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ชี้ให้เห็นอดีตอันรุ่งโรจน์ของชาติไทยเรา เป็นประโยชน์แก่การศึกษา ทั้งในทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดีและวัฒนธรรม จึงควรที่ทุกฝ่ายจะได้ช่วยกันทะนุถนอม บำรุงรักษาอย่าให้สูญสลายไป... "

แม้พระราชดำรัสข้างต้นจะผ่านกาลเวลาเนิ่นนานถึง ๔๓ ปี แต่ก็ยังคงเปี่ยมล้นด้วยคุณค่าและจริงแท้ แน่นนอน เพราะศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญา เป็นเครื่องแสดงถึงเอกลักษณ์ เอกราชและความภูมิใจ ของคนไทยทั้งมวล การทะนุถนอมให้ดำรงอยู่จึงเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนคือผู้สืบ ผู้สืบทอด ผู้สืบ ผู้อนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาให้สูญสลายไป ซึ่งเท่ากับได้ตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน สอนของพระราชประสงค์ ที่ได้เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท อันนับเป็นความหมายอันยิ่งใหญ่

สารวัักษ์วัฒนธรรม มุ่งมั่นทำหน้าที่ในฐานะผู้สื่อสาร เผยแพร่ เป็นแหล่งรวบรวมและขยายภูมิปัญญาของ บุคคลากร บุคคลทั่วไป ตลอดจนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนครให้กว้างขวางออกไป เรื่องราวที่น่าสนใจมีอยู่มากมายในฉบับนี้ เริ่มด้วยบทความ เจลิมพระเกียรติพระบรมราชจักรีวงศ์ ความมุ่งมั่นทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ เนื้อหา หลากหลายด้านศิลปกรรม วัฒนธรรม ภาพข่าวกิจกรรม ตลอดจนสิ่งประดิษฐ์อันวิจิตรงดงามพร้อมให้สัมผัสภายใต้ รูปเล่มที่ฝ่ายศิลป์ของเราอยากให้ความเป็นไทยและแปลกตากว่าเดิม

บรรณาธิการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งของมหาวิทยาลัยฯ และอื่น ๆ ที่น่าสนใจ
2. เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยอันเป็นหนึ่งในการกิจ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เดโชศิริ	นายอารยะ	ไทยเทือง	นายสำเร็จ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญมา ชัยธีระพันธุ์กุล	นายทิววัฒน์	กมลไพฑูริย์	นางสาวอรศิริ
นายอดิศักดิ์ ไชยวัฒนกุล	นางอนงค์ศรี	วรุณ	นางสาวนันทิชา
นายชาวัฒน์	นายธีรวัฒน์	อุดมสินเจริญกิจ	นางสาวนันทิพย์

บรรณาธิการ

นายชัชวาล	ตุ้มมะ	นายจตุรงค์	จตุรจิตต์สกุล
-----------	--------	------------	---------------

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางอชัช	แสงน้ำเพชร	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ	เยี่ยมล้ำยงค์
นางจตุภา	กิ่งกมล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาวิณี	สุนวัณณา

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุชิต แก้ววานอ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุชิต	นายอังกะเกียรติ	มหาอินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี	อุบลสวัสดิ์	นายทวีศักดิ์	สาละคราะห์
นายอำนาจ	เงินจิตศิริ	นายประสาธน์	ดำน้อย
นายณชัย	ลักคณาพาศินกุล	นายทศกร	จันทร์กระจ่าง
นางสาวนวิรัตน์	ชวนะโรติ		
นางสาวมธุรี	เรือสมบัติ		

ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทกภูมิ	สุวรรณเวช
นางศรีสุดา	อัญชลีศรี
นางวิไลลักษณ์	ดาจาม
นางบุษย์	บุรียรัตน์
นายอุเทน	พรหมณี
นายวินทร์	จิตต์นิภากร
นางสาวจตุมา	พูลสวัสดิ์

พิมพ์ที่ : บริษัท ทินส์ ทิม จำกัด
๒๐๐/๑๑ หมู่ ๓ ถนนรามคำแหง แขวงรามคำแหง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐
โทร. ๐ ๒๒๒๕ ๑๑๒๖, ๐ ๒๒๒๕ ๕๕๖๖-๕ โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๖๒๕๖

ขอเชิญคุณอาจารย์ส่งบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมเผยแพร่
ใน "สารวัักษ์วัฒนธรรม" ได้ที่กองศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๕๕ ถนนพระรามที่ ๒ แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทร. ๐ ๒๒๒๕ ๕๕๖๖



วสันตติลกฉัตร ๑๔

แสงทองระส่ำระสาย น พสุชา
ตั้งภูมิพลพระบริบาล
ด้วยเดช ช ครอบสถิตย์ธรรม
ประมุขเกษมอรุณฤดี
แสงเงินเสมอสุริยแสง
เสริมส่องสะท้อนนลุขทัณฑ์
เดกเช่นพระเชษฐภคินี
ภูตเกือบพิตรวรสกุล
เจ้าบาทประณตนกรมราช
สรรพสุขสาธุภูมิพิชมพันธ์
อิกองค์เสด็จสุรสวรรค์
อดยองค์ประภัสสร ช จรดล

สิริมาฉายาดาน
ชรนิษฐ์ ช อินทริย์
ดลนภาพสกุปรีดี-
นิรทุกขนิราศวิทย์
เสลาดแรงสว่างไส
พระประทานอนันต์คุณ
กรณียกิจทูลน
และสุราษฎร์เสมอภัก
ปัยชาติพิคมครัน
มละทุกข์เมตตองผล
พระเกียรติมั่นฤทัยชน
สุพิฆามสรวญเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะอาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
นางสาวพรกนก ศรีงาม ประพันธ์



อินเมืองมาจากปักษ์

สารบัญฉบับธรรมฉบับนี้เป็นฉบับแห่งการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ตามว่าทำใหม่ต้องเปลี่ยน คำตอบก็คือต้องการสร้างอัตลักษณ์ใหม่และเพื่อผลักดันงานออกแบบสิ่งพิมพ์แบบมวลชนให้ หวังขอขอบคุณบรรณาธิการเป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสในการสร้างสรรค และได้แสดงออกอย่างมีเสรีภาพ การออกแบบปกของสารบัญฉบับธรรมฉบับนี้เป็นที่น่าสนใจของพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งผู้ชำนาญการกองศิลป์วัฒนธรรม มทร.พระนคร ได้กล่าวถึงความหมายของพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ว่า เป็นการสมรสระหว่างการระบายสีกับภาพถ่ายขาวดำ ซึ่งกรรมวิธีดังกล่าวนี้เป็นที่นิยมมากในราวพุทธศักราชสองพันสี่ร้อยเก้าสิบ ถึงประมาณราวพุทธศักราชสองพันห้าร้อยสิบ จวบจนมีเทคโนโลยีการถ่ายภาพสี กรรมวิธีการระบายสีบนภาพถ่ายขาวดำ ก็ได้ลดความนิยมลงไปตาม ยุคสมัย แร้งบนศาลาที่ประดิษฐานพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ของ มาออกแบบปกสารบัญฉบับธรรม ถึงความเลื่อมใสศรัทธาความ เวลาอย่างไม่มีความเสื่อมคลาย ของสิ่งนี้ก็จะด้วยผ่านกาลเวลา ความประทับใจที่มีต่อพระองค์ ชาวไทยไปตลอดกาล

"คนเมือง"

สารบัญ

- ๐๕ สารบัญสารบัญ
- ๐๖ พระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงคุณอันประเสริฐ
- ๐๘ ชีวประวัติราชานารีผู้ทรงคุณแห่งแผ่นดิน
- ๑๐ การบูรณาการศิลปวัฒนธรรมของราชวงศทศพรนคร สู่วัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์
- ๑๒ จักรยัตติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
- ๑๔ เมืองเก่าแต่หลังค่อน ความแตกต่างที่กลมกลืน
- ๑๖ น้ำบาดาลกับ
- ๑๘ ศิลปะการประติมากรรมของไทย & ภาควิทยา
- ๒๐ ประติมากรรมน้ำพุ
- ๒๒ เพลงลูกทุ่งไทยสายใยวัฒนธรรม
- ๒๔ ผลิตภัณฑ์จากผ้าเงิน - ผ้าทอง
- ๒๕ เยลวชนรักษ์วัฒนธรรม
- ๒๖ ภัตตาคารณีน้ผ้าไทย
- ๒๗ ปกนกะวัฒนธรรม



สารจากอธิการบดี



รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า "วัฒนธรรม" ไว้ที่น่าสนใจว่า วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วัฒนธรรมในการกิน ตลอดจนวิถีชีวิตของหมู่คณะ เป็นต้น

ปัจจุบันถือเป็นยุคที่เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าและเต็มไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการติดต่อเข้ามามากมายต่อเมืองของวัฒนธรรมต่างชาติ จนทำให้เด็กนักเรียนนักศึกษาหลงลืมวัฒนธรรมไทยไปทีละเล็กละน้อย หากมีสักวัน ที่สมบัติของชาติเหล่านี้จะสูญหายไปนั่นก็คือ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ มหาวิทยาดีเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย นโยบายในการทำนุศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการฟื้นฟูถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมสู่สังคมอย่างเป็นระบบจึงได้ถูกกำหนดขึ้น และถือเป็นหนึ่งในการศึกษาด้านมหาวิทยาลัยฯ การส่งเสริมด้วยแนวคิดที่สร้างสรรค์และปลูกฝังให้นักศึกษาปฏิบัติจนเกิดเป็นความรัก ห่วงเห้น และคุ้นชินกับวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสร้างจิตสำนึกรักชาติให้แก่นักศึกษารุ่นต่อรุ่นในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยได้กระทำอย่างต่อเนื่อง โดยในปีที่ผ่านมา มหาวิทยาดีเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ ประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษา ประเพณีลอยกระทง การจัดงานเทศกาลพระเจี๋ยรติเนื่องในโอกาส ๘๐ พรรษา มหามงคล เทิดไถ้มิพุทธมหาราช และงานถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน เป็นต้น

สารบัญฉบับธรรม เป็นเพียงแนวทางในการอนุรักษ์ทางหนึ่งที่มหาวิทยาดีเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไว้ให้คงอยู่เท่านั้น จากคำกล่าวที่ว่า "หากกรูกเวลาเดินยั้งต้องคิด หากชีวิตไม่คิดจะได้อะไร" มรดกทางวัฒนธรรมของไทยที่ทรงคุณค่า หากเราทุกคนไม่เห็นความสำคัญและถือเป็นภาระหน้าที่ในการช่วยกันรักษา ตลอดจนวางแผนในการก้าวเดินให้รอบคอบ เจกเช้นกับการเดินของหากกรูก ภารกิจในการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกล้ำค่าเช่นนี้ จะสำเร็จงได้อย่างไร...

พระเจ้าแผ่นดิน

ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

อุดมศรี อุดมศักดิ์
เนาวรัตน์ ขวณะโชคเรื่อง

เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอวชิราลงกรณ ๙๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ๑๐๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๙๐ พรรษา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ทรงมีพระราชดำรัสในหลายเรื่องที่มีคุณค่ายิ่งต่อประเทศชาติ อันประกอบไปด้วยแผ่นดินถิ่นและประชาชน พระราชดำรัสจากพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยพระมหากรุณาธิคุณ มีดังนี้



พระราชดำรัสเกี่ยวกับ**ความสามัคคี**
ความตอนหนึ่งว่า “พหุการที่ตามพลเรือน ก็ตาม ต้องสามัคคี เหมือนชาวเราที่จะต้องเดินสามัคคีกัน หมายถึงว่า ทำไปข้างหน้า แล้วอีกข้างหนึ่งก็ยื่นข้างหลัง และเมื่อยื่นข้างหลังเรียบร้อยแล้ว ก็ก้าวไปข้างหน้าอีกข้าง คราวนี้ก็สามารถเดินได้และไม่หกล้ม ซึ่งถ้าไม่สามัคคี ก็บอกล่วงว่า ประเทศจะประสบความหายนะไม่ได้ใช้คำว่าหายนะ แต่ก็คล้ายกันว่า ถ้าไม่สามัคคีกัน ไม่ปรองดองกัน ประเทศชาติล้ม ชาติล่มสลายการล้มล้มมีหลายอย่าง”

ซึ่งคิดเกี่ยวกับ**หลักการบริหารงาน** ความตอนหนึ่งว่า “พูดถึงบริหาร ข้างหน้า นี้ก็มีฝ่ายที่จะเป็นรัฐบาล รัฐบาลก็คือการบริหาร แต่ฝ่ายบริหารนี้มีทุกอย่าง บริหารโครงการ บริหารกิจการต่างๆ บริหารการเงิน ทุกอย่างจะต้องบริหารที่ๆ ฉะนั้น ที่ใดไม่บริหารที่นั่น แต่คนที่ไม่ได้เป็นฝ่ายบริหารมีหน้าที่คิดเห็นว่าไม่ทำที่จริง ฝ่ายบริหารเขาก็ทำ คนที่คิดเห็นนั้นก็เห็นคนที่ไม่ได้ทำอะไรเลย ตรงข้ามมีแต่ที่ขาด”

ทรงให้ข้อคิดอย่างคมคาย อีกซึ่งเกี่ยวกับ การเสีย การได้ จากกรณี การแก้ปัญหาหน้าท่วม ว่า “เขื่อนป่าสักฯ นี้ถ้าไม่ได้ทำ ก็จะไม่เสียเงินเป็นพันล้านทุกปี แล้วที่เสียเงินอย่างนี้ แล้วไม่ได้อะไรเลย เขื่อนนี้ที่ได้ทำป่าสักมา ทุกปีมีผลก็คือ

ทำการเกษตร กลีกรวมได้ผล จนถึงเขื่อนมีเมืองไทยที่มีรายได้มากกว่ารายจ่าย แต่ถ้าไม่ได้ทำ โครงการป้องกันไม่ให้หน้าท่วม มีแต่รายจ่ายไม่มีรายได้ แล้วอย่างนี้เราก็อยู่ไม่ได้ ซันนี่พูดเป็นปริศนาว่า ถ้าไม่มีรายได้ ก็ไม่มีรายจ่าย เราว่าถ้าไม่มีรายได้ ก็ไม่สามารถที่จะจ่ายเพื่ออยู่ได้ มีแต่ต้องจ่ายสำหรับป้องกันน้ำท่วมเท่านั้น บ้อกันแล้วไม่มีกำไรเลย มีแต่เสียเจนนั่น ที่คนเขาว่า ทำโครงการแล้วก็เสียจริง เสียเงิน แต่**ว่าไม่เสียผลประโยชน์**

ทรงย้ำถึงการ**ใช้พลังงานทดแทน** ได้แก่ การใช้ไบโอดีเซล แก๊สโซฮอล์ และน้ำมันปาล์ม แทนน้ำมันดีเซล เบนซินจากต่างประเทศ “เราจะใช้ไบโอดีเซลแบบน้ำมันปาล์มที่เราปลูกเอง เราปลูกเอง อาจารย์มีอ้อยน้อย ก็ใช้น้อย อย่าไปพุ่มพุ่มใช้มากเกินไป น้ำมันใช้น้อยๆ น้อย แต่เราจะมีใช้ ปลูกต้นปาล์มแล้วมาทำเชื้อเพลิงต้นปาล์ม มาทอดปลาทอดอะไรต่างๆ ได้ แล้วก็มาใส่ในรถดีเซลได้ใช้แล้วก็ได้ใช้ได้ มันจึงช้าหน่อย ซึ่งช้าก็ไม่ใช่เราอย่าเร่งรีบ **ชีวิตอย่าให้เร่งรีบ** มากเกินไป ฉะนั้น ชื่อหลักว่า ใช้ของราคาไม่แพงเกินไป อาจารย์ไม่มีประสิทธิภาพเท่ากับไฮโดรเจนดีเซล แต่ก็ไม่ได้ ก็ขอให้คิดว่าทำอะไรต้องประหยัด ประหยัดดีกว่า ไม่มีเสีย”

ทรงให้ความกระจ่างเกี่ยวกับ**แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง** ว่า “พอเพียงคืออะไร ไม่ใช่เพียงพอ คือว่า ไม่ได้หมายความว่า ให้ทำอะไรเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้นเอง ทำอะไรก็ตาม ถ้าเราทำกำไรได้ก็ มันก็ดี แต่ว่าขอให้มีพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียง คือไม่ต้องหน้าเลือกแล้วไม่ใช่จะมีกำไรมากเกินไป หรือน้อยเกินไป ให้พอเพียง ไม่ใช่เรื่องของการค้าเท่านั้นเองเป็นเรื่องของการพอเหมาะพอดี”



พระพรราชดำรัสและพระราชกรณียกิจ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทุกเรื่องทุกโอกาส ทรงเปี่ยมไปด้วย**ความกรุณาอันประเสริฐ** คือ ความสงสารช่วยเหลือประชาชนชั้นทุกชั้น ทรงมีอริยาถ้อยเยื่อแผ่เชื้อซาบ ช่วยผู้ประสบทุกข์ยากต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อ ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์มายาวนานถึง ๖๐ ปี **ความกรุณาอันประเสริฐ** เป็นพระคุณอันล้ำค่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็นคุณอันล้ำค่าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินและปวงชนชาวไทยผู้มีบุญของปวงประชาราษฎร์ผู้มีคุณทั้งหลาย.



ขัตติยราชนารี

ผู้ทรงคุณแห่งแผ่นดิน

ศ.วาสนา ช่างม่วง, อ.อนงค์ วรรณกุล,
อ.วิเชียร พัดฉาง ... และ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงดำรงพระอิสริยยศ เป็น "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ" ของ พระมหากษัตริย์สองพระองค์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงเป็นกำลังใจสำคัญเคียงข้างสมเด็จพระบรมราชชนนีและพระอนุชามาโดยตลอด



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีความสนพระทัยในหลายด้านอาทิเช่น ด้านการเขียน การสอน การดนตรีคลาสสิก ศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี ประวัติศาสตร์ และมรดกโลก ตลอด ๘๕ พรรษา ที่ผ่านพ้นทรงมีพระกรณียกิจ ทรงดูแลพระองค์เพื่อพสกนิกรไทย ตั้งแต่เสด็จกลับเมืองไทยในปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ ทรงเริ่มต้นเป็นพระอาจารย์สอนนิสิตนักศึกษา ณ ฟ้าแดงกรังมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ อีกหลายแห่งเป็นระยะเวลา

ที่นานที่เราได้เห็นภาพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชดำเนินไปยังถิ่นทุรกันดาร โดยมีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ประทับเคียงข้างเสมอ การที่สมเด็จพระบรมราชชนนี เสด็จฯ ไปเยี่ยมเยียนราษฎรในดินแดนไกลทำให้พบเห็นความทุกข์ยากของประชาชนโดยตรง และเป็น

ให้เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี ประวัติศาสตร์ มรดกชาติ และมรดกโลก ทั้งนี้เพื่อให้ชาวไทย เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทำนุบำรุง สืบต่อไป ภายหลังจากเสด็จเยือนต่างประเทศ ในหลายครั้งจะทรงนิพนธ์ และรวบรวมเรื่องราวของประเทศนั้น จัดพิมพ์เป็นหนังสือ และวิดีโอ พระราชทานเป็นวิทยาทาน



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นนักปราชญ์ ผู้ทรงปราชญ์ศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลป วัฒนธรรมและ โบราณคดี ในการเสด็จฯ ทอดพระเนตร โบราณสถานแต่ละแห่งในแต่ละพื้นที่ ทรงพอพระทัย

ในการเยี่ยมชมสิ่งทั้งที่ประชาชนโดยทั่วไป



จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ให้นำเสนอในหลักการให้ “โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” เป็นระเบียบวาระแห่งชาติ และนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อรวมพลังทุกหน่วยงานบูรณาการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ส่งชุมชนเพื่อสังคม อยู่เป็นสุขอย่างยั่งยืน เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

สภาวัฒนธรรมไทยในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาอย่างยิ่งในเรื่องค่านิยมที่เกิดจากการไหลมาของวิถีวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาจากบุคคล ชาวของเครือข่ายใช้รูปแบบวิถีชีวิต กิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะทางสื่อมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งแทรกซึมเข้ามาอย่างรวดเร็ว ทำให้คนไทยโดยเฉพาะกับเยาวชน ซึ่งมีความอ่อนไหวและเปราะบางต่อสิ่งเข้าต่างด้าว จากจิตสำนึกในด้านคุณธรรม ขีริบธรรม และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทย เปลี่ยนพฤติกรรมไม่ใส่ใจและภูมิใจหวงแหนวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ มีพฤติกรรมที่ผิดใฝ่วัตถุและบริโภคนิยมมากขึ้น จนกลายเป็นดูหมิ่นเอกลักษณ์ไทยว่าเป็นเรื่องล้าหลัง



นางสาวสุจิตต์ วัฒนธรรม (ขวา) มอบของขวัญให้ คุณหญิงสุจิตต์ วัฒนธรรม (ซ้าย) เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาโรงเรียนสตรีศรีวิเทศนธรรม มจร. พระนเรศวร

การบูรณาการศิลปวัฒนธรรม ของราชมณฑลพระนคร สู่ความเป็น “วัฒนธรรมไทย สายใยชุมชน”

ผศ.บุญนำ ชัยชิตะพันธุกุล ...เรื่อง



พันธกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คือ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง มุ่งหวังที่จะสร้างคนที่มีคุณภาพ และมีจิตสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย เข้าใจรับใช้สังคมและประเทศชาติ จึงได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านสังคม ผนวกเข้ากับการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการเข้าด้วยกัน โดยมุ่งเน้นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิตของสังคมไทย ทั้งองถิ่นและชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจ และเข้าใจแก่กัน สาระและมิติทางศิลปวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมพัฒนา และปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตในปัจจุบัน โดยร่วมมือกับองค์กร ชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน สร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้เป็นองค์กรที่พึ่งได้ของชุมชนในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมต่อไป

ในปัจจุบันประมาณ ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญด้านนี้ โดยจัดสรรงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณอุดหนุน เพื่อดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อม โดยจัดกิจกรรมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีได้แก่ กิจกรรมนิทรรศการทรัพยากรไทย : อนุรักษ์แท้แก่มหานที กิจกรรมปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมสัมมนา “เรื่องการจัดตั้งจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ปี ๒๕๕๑” ในส่วนของการทำนุบำรุงศาสนาศิลปวัฒนธรรม ได้กำหนดดำเนินโครงการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย โดยจัดกิจกรรม “ประเพณีลอยกระทงคงคุณค่าความเป็นไทย” กิจกรรม “ราชมณฑลพระนครร่วมใจสืบสานสงกรานต์ไทย ๒๕๕๑” กิจกรรม “ราชมณฑลพระนครส่งเสริมพระพุทธศาสนาถวายเทียนจำนำพรรษา ๒๕๕๑” โครงการสืบสานประเพณีและวันสำคัญของชาติ ประกอบด้วยกิจกรรม “๘๐ พรรษา มหามงคล เทิดไถ้ภูมิพลมหาราชา” กิจกรรม “ไหว้ครูสู่ขวัญสืบสานประเพณีไทย” กิจกรรม “เทิดไถ้ทหารขนิกรแผ่นดิน สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย” ในส่วนของการเปิดโลกทัศน์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเข้าใจซึ่งกันและกันของสังคม โดยได้จัด “โครงการศึกษาเปรียบเทียบศิลปวัฒนธรรมในประเทศแถบอินโดจีน” นอกจากนี้ยังได้ดำเนินกิจกรรมเฉพาะในส่วนของการอนุรักษ์ชาติ ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของหน่วยงานโดยเฉพาะในคณะต่างๆ อันเกี่ยวพันกับวันสำคัญเฉพาะ เช่น วันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัย การจัดกิจกรรมอันเป็นการแสดงความกตัญญู



เพื่อรำลึกถึงบุคคลสำคัญทางวัฒนธรรม เช่น วันปณมหาราช วันรพี วันอาณาจักรวันสุนทรภู่ วันภาษาไทย ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่ปลูกฝังความรักความสามัคคีในองค์กร ความภาคภูมิใจในหน่วยงาน ซึ่งล้วนแต่เป็นการปลูกฝังความเป็นไทยที่เอกลักษณ์เอกราชชาตินิยม และเชื่อมั่นว่าทุกโครงการและกิจกรรมจะสามารถปลูกฝังและช่วยขับเคลื่อนกลุ่มเป้าหมาย คือ สังคม ชุมชน และประชาชนในระดับรากหญ้า รวมทั้งบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมที่มีความคิด ค่านิยม จิตสำนึก และแบบแผนในการดำเนินชีวิตความแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง บนรากฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม และให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทรเป็นสังคมคุณภาพที่อยู่ร่วมกันได้อย่างกลมกลืน และมีความผูกพันอย่างยั่งยืนในวิถีไทยตลอดไป

จับตอลักษณ์ไทย ใส่บรรจุภัณฑ์

อ.ธานี สุคนธชาติเรื่อง



คำว่า ลักษณ์ (ชัค-ตะ-ลัก) ประกอบด้วยคำว่า ชัค (ชัค-ตะ) ซึ่งหมายถึง คน หรือ ตัวเอง กับ ลักษณ์ ซึ่งหมายถึง สมบัติ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า character แต่บางตำราใช้ว่า identity (ไอ-เ็น-ตี-ตี) หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของ สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้เป็นที่รู้จักหรือจำได้ ส่วนคำว่า เทลักษณ์ (เตล-ตะ-ลัก) หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวที่เหมือนกันหรือมี ร่วมกัน หรือลักษณะที่แสดงความเป็นอย่างเดียวกันในสังคมหนึ่งๆ ซึ่งแตกต่างจากสังคมอื่น ลักษณ์นั้นไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเอง ตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการสร้างของวัฒนธรรมในช่วงเวลาหนึ่ง และเป็นสิ่งก่อสร้างทางสังคม (social construct) และไม่หยุดนิ่งหรือตายตัว แต่มีรูปแบบเป็นวงวนเรียกว่า “วงจรแห่งวัฒนธรรม” (circuit of culture) ทั้งนี้ลักษณ์ทั้งหลาย จึงมีกระบวนการถูกผลิต (produced) ให้เกิดขึ้น สามารถถูกบริโภค (consumed) และถูกควบคุมจัดการ (regulated)

สินค้าไทยนั้นสามารถนำเสนอโดยใช้หลัก ในการออกแบบกราฟิก (graphic design) ในการสร้างสัญลักษณ์จากข้อมูลของ ลักษณ์ และผลของการศึกษาข้อมูล จะนำไปสู่การหาชื่อยุติกันภายใต้เงื่อนไข ของบริบทไทยอาจถูกกำหนดจากบุคคล คำแห่งของบุคคลโดยสังคมนั้นได้ โดยอยู่ ภายใต้กระบวนการคิดเกี่ยวกับระบบของ ความแตกต่าง ระบบของความหลากหลาย และการตั้งคำถามว่าลักษณ์ที่จะสร้าง ขึ้นนั้นมีความเชื่อมโยงกับสังคมอย่างไร นั้นชื่อยุติกันกับสังคมจึงเป็นสิ่งที่ แยกกันไม่ออก เนื่องจากกรณีความ เป็นตัวของลักษณ์นั้นคือมีการอ้างอิง กับสังคม เช่น “เทคนิคการออกแบบแสดง ศิลปะท้องถิ่น” โดยมีจุดมุ่งหมายขั้นแรก คือ การส่งเสริมสินค้าภายในท้องถิ่นแก่ นักท่องเที่ยว โดยรายละเอียดบรรจุภัณฑ์ ที่ใช้สื่อความหมาย มักจะใช้สิ่งที่รู้จักกันดี ในท้องถิ่นนั้น เช่น รูปพระเจ้าชาลวันของ

จากจุดนี้เองผู้เขียนได้นำแนวทาง การส่งเสริมการใช้ชื่อยุติกันไทยกับงาน บรรจุภัณฑ์ เพื่อป้องกันความเป็นชาติไทย ให้ได้อย่างชัดเจน ในแบบต่างๆ ดังนี้
๑. ฟอนท์ตัวหนังสือภาษาไทย เป็นการสื่อเพื่อแสดงออกทางวัฒนธรรมที่ ไม่ซ้ำชาติใด
๒. การแต่งกาย เพื่อแสดงให้เห็น ถึงความเป็นไทยอย่างชัดเจน
๓. ลักษณะการแสดงความเคารพ ด้วยการใช้และกราบ เพื่อใช้แทนการ วางตนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมต่อคน ความกตัญญูต่อเวทิต่อผู้มีพระคุณ ความ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและ กัน รวมไปถึงความเกรงใจ
๔. สถาปัตยกรรม เช่น โบสถ์วิหาร ปราสาทราชวัง และอาคารบ้าน ทรงไทย
๕. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ทั้งของท้องถิ่นหรือระดับประเทศ
๖. รูปแบบของดนตรี กีฬา และ การละเล่นพื้นเมืองต่างๆ

สรุป การนำชื่อยุติกันไทยเพื่อใช้ เป็นสื่อในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ต้องศึกษา เทลักษณ์ก่อนเพื่อค้นหาชื่อยุติกัน และ ระวังการฉีกกรนาไปใช้ร่วมกับลักษณ์ที่มิ มีความขัดแย้งกับศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิต ควรเลือกชื่อยุติกันที่เหมาะสม เพื่อให้รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ได้รับการ ก่อสร้างออกมาในเชิงสร้างสรรค์และเป็น แบบอย่างที่วิจิตรศิลป์



ระหว่างคำว่า เทลักษณ์ และ ลักษณ์ มักจะใช้คล้ายหรือสื่อความหมาย เป็นทางเดียวกัน โดยผ่านระบบของการใช้ สัญลักษณ์ สัญลักษณ์ (อ่านว่า ฮัน-ยะ-ลัก) ตรงกับคำว่า symbol หมายถึง สิ่งที่ ประกอบกันทั้งด้านอารมณ์ความรู้สึก และ กระบวนการของโลกภายนอก ดังนั้น สัญลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อ ให้มีความหมายแทน เช่น ดอกกุหลาบสีแดง เป็นสัญลักษณ์แทนความรัก ตัวอักษร เป็นสัญลักษณ์แทนเสียงพูด คราวสินค้า แทนชื่อของสินค้า โดยอาจปรากฏรูปเป็น ภาพ ตัวอักษร เครื่องหมาย สี เสียง วัตถุ รูปปั้น ฯลฯ ที่กำหนดขึ้นให้เข้ากัน ดังนั้น การนำชื่อยุติกันไทยมาผสมผสานด้วยการ

สื่อสารผ่านสัญลักษณ์ให้สอดคล้องกันวาง ออกแบบบรรจุภัณฑ์จึงเป็นการช่วยเชลย วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสังคม ไทยที่สั่งสม แสดงนัยบรรจุภัณฑ์โดยผ่าน ระบบการสร้างภาพแทนความจริง (representation) เช่น ธงไตรรงค์เป็น สัญลักษณ์แทนชาติไทย ธรรมจักรเป็น สัญลักษณ์แทนศาสนาพุทธ หรือดอกไม้ ประจำชาติไทย งานออกแบบบรรจุภัณฑ์ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความสัมพันธ์ของลัษณั ษณ์บรรจุภัณฑ์ ณ รุคชาย ในการเป็นพันธมิตร ชายไม้ (Silent Saleman) ด้วยการใช้ ความหมายต่าง ๆ ที่สัมพันธ์บรรจุภัณฑ์ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายซึ่งอาจจะเป็นผู้ซื้อ หรือผู้บริโภค เพื่อให้เกิดการหยิบชมสินค้า และตัดสินใจซื้อ การที่เราจะมุ่งเน้นในเรื่อง ของการแสดงความเป็นไทยเพื่อเจาะกลุ่ม ลูกค้าประเภทอนุรักษ์นิยม หรือผู้ที่ชื่นชอบ



ตัวอย่างการใช้ตราพระฤกษ์เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงความเชื่อมโยงในทางจิตตปัญญา
บรรณานุกรม
ฉัตรชัย รัชชานนท์. "ชื่อยุติกัน วัฒนธรรม และการเคลื่อนไหว" (รวมออนไลน์).
เข้าถึงที่ http://www.soc.oru.ac.th/~woo/data/identityof_c_๑๐.pdf
นิลธัม ปรารถนานนท์. "ชื่อยุติกัน วัฒนธรรม และการเคลื่อนไหว" (รวมออนไลน์).
เข้าถึงที่ <http://www.midnightuniv.org/midnight2549/documente/3๖๑.๕๕.html>
ปิ่นและสมทรงเจริญเกียรติ. ๒๕๕๑.บรรจุภัณฑ์อาหาร กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ พิเศษ จำกัด
สมเกียรติ คีตนิยม (แปลและเรียบเรียง). ๒๕๕๐. "สัญลักษณ์ ชาติไทยเบื้องต้นและ -
Semology the study of signs" มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (รวมออนไลน์).
เข้าถึงที่ <http://www.midnightuniv.org/midnight/newpage12.html>
สถัญญา เมืองสุโขทัย. ชื่อยุติกัน (Identity) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และระบบแนวคิด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการฯ, ๒๕๕๐.



เรื่องเล่า - แถ่หลัง

สัตว์สี่เท้าที่ขานที่รักทุกท่าน พบกับบ้านบุญอีกแล้ว สำหรับฉบับนี้เรื่องราวเราจะติดตามจากชื่อหรือไม่มีงานเป็นเพราะว่ามีเรื่องเล่าที่เข้าไปพบมาโดยบังเอิญจริง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจและน่าคิดว่าในยุคนี้จะมีคนหนุ่มสาวที่ดำเนินชีวิตสองลักษณะได้อย่างกลมกลืนทีเดียว เขาจะเริ่มกันเสียดีกว่า

ความแตกต่าง ที่ตกลงมา บ้านบุญ ... เรื่อง

เมื่อวันเสาร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ย่านมา ป้าได้ร่วมเดินทางไปสำรวจสถานที่เพื่อเตรียมการเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีนโยบาย จัดนิทรรศการวิชาการเรื่อง ทรัพยากรไทย : ประโยชน์แห่งอาหาร ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงวันจันทร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ณ บริเวณพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา และทะเลไทย สวนมาจ้อ ตำบลแสนสาร ตำบลสะเค็ด จังหวัดชลบุรี ในการนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยกองศิลปวัฒนธรรม ซึ่งป้าได้มีโอกาสมาช่วยราชการอยู่ด้วย ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ เมื่อคณะเราที่มีผู้อำนวยการกองศิลปวัฒนธรรม ตัวป้าเอง และน้องชนิดุชา ที่สุบิน เดินทางมาถึงจังหวัดชลบุรี ซึ่งก็เป็นเวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ผู้อำนวยกาฯ ก็ได้ไปและรับเพื่อนที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ชื่อคุณวราพร หรือคุณตุ๊ก ซึ่งเป็นอาหารบุฟเฟ่ต์สนธิชาทางด้านศิลปะอยู่ที่นี้ คุณตุ๊กเสนอเลยพาพวกเราไปรับประทานอาหารกลางวันก่อน และด้วยความที่เธอเป็นครูสอนศิลปะ เธอพูดกับป้าว่าจะไปรับประทานอาหารที่บ้านทรงไทย และคุยว่าร้านอาหารที่จะพามาที่พวกเราคงไม่เคยสัมผัสมาก่อน ตอนนั้นป้าก็เกรงเหยียนอยู่ใจว่าจะมีร้านอาหารไหนที่ป้าไม่เคยเห็นบ้าง เพราะป้ามีที่เรียกได้ว่า

เป็นนักชิมหัวเท่เข้กย่านน้ำ (ไปมาทั่วทุกหนทุกแห่งที่ไหนใครว่าแปลกว่าอร่อยไปเป็นต้นคันไป) ร้านที่ป้าคิดว่าจะไม่ถึงที่แน่นอนเสียเวลาไปหลายนาที่ เนื่องจากทางที่จะเข้าไปร้านมีที่ร่น รดน้ำไม่ให้เจ้าของร้านต้องออกมานำเอาไปทางอีกเส้นเขาหักทุกเล็ดจริง ๆ สถานที่พวกเราพากันมาเยือนเป็นบ้านทรงไทยโบราณ ยกได้ดูสูงไม่ใหญ่โตเท่าไรนัก ที่หน้าบ้านมีหญิงสาวคนหนึ่งมีตัวค่อนข้างค้ำ หน้าตาหม่นๆ ออกเค้าว่าเป็นคนงาน เพราะขนาดไม่แต่งหน้าเลยก็ยิ่งงาม เธอแต่งกายด้วยผ้าชิ้นสีทึบและเสื้อแขนยาวคอเตี้ย มาบินคอยต้อนรับ คุณเองสนทนากับคุณตุ๊กพอสมควร ป้าสังเกตดูสภาพในส่วนที่เป็นห้องอาหาร แล้วไม่เหมือนร้านอาหารโดยทั่ว ๆ ไป กล่าวคือ มีโต๊ะตั้งอยู่เพียงซุกเดียว แต่ค่อนข้างยาวนั่งให้หลายคนเหมือนห้องอาหารในบ้านมากกว่า และเธอยังบอกว่า เธออยู่นี่คนเดียวไม่มีลูกมีแม่ครัวก็คือเธอคนเดียว ซัดลมไป...เธอผู้ที่มีชื่อว่าคุณหนึ่งตุ๊ก ครูวิชา หลังจากหักทหายกันตามธรรมเนียมไทย ๆ แล้วเธอก็บอกให้พวกเราขึ้นโบสถ์เรือนไทยที่หน้าบ้านของเธอ คือ คุณปิ่นนิตต์เป็นผู้พาเรา พวกเราเดินตามคุณปิ่นนิตต์ขึ้นไป เราที่ผ่านไปประตูบ้านจึงเป็นชั้นประตูแบบบ้านทรงไทยทั่ว ๆ ไป มีชั้นบันไดที่กว้างขวาง จัดแบบเรียบง่าย มีอย่างบัวตั้งอยู่ตามแนวของบ้านทั้งสองมุม

การตกแต่งบ้านก็ทำแบบเรียบง่าย บ้านเปิดประตูห้อง ซึ่งมีอยู่ห้องเดียวเข้าไป พบเตียงแบบโบราณ มีลักษณะกว้างขวาง ขาเตียงมีสี่ขา ครอบเตียงโดยรอบเป็นศิลปะการแกะสลักและตกแต่งด้วยกระจกสีต่างๆ เป็นแล็กๆ สูงงดงาม ความแบบฉบับศิลปะโบราณมีทุกที่ที่นอนบนหอนา ๆ ปูอยู่บนเตียง ซึ่งคลุมด้วยผ้าสายลูกแก้วสีขาววอลอย่างเรียบร้อย ปลายเตียงนอนมีเตียงที่มีลักษณะคล้ายเตียงนอนเล่น (ที่สำหรับนั่ง หรือนอนไม่มีพนัก) มีขาสี่ขา บนเตียงมีหมอนสี่เหลี่ยมหรือหมอนขวางวางอยู่ สีสวยงามตามศิลปะแบบไทย ๆ ข้างซ้ายมือมีโต๊ะแต่งหน้าที่มีกระจกบานใหญ่อยู่ ในกรอบไม้ที่แกะสลักแบบเรียบ ๆ มีวิทยุรุ่นเก่า (สมัยบ้านบุญยังเป็นเด็ก ๆ) ตั้งอยู่ และยังมีงานไม้ปกติ ไม้ถักกันมีทั้งหนังสือธรรมะวางกองอยู่อย่างเรียบร้อย ที่แรกก็คิดว่าเราอาจให้อวดเราเท่านั้น แต่เมื่อเธอขำขำปรายกว่าพวกเราสามคน พ่อ แม่ และลูกชาย พักอยู่ที่นี้ ใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านนี้ตลอด ทำให้ป้ารู้สึกทึ่งมาก เพราะสามีภรรยาผู้นี้อายุยังน้อย ลูกชายเรียนอยู่ชั้นประถมต้น แต่เขาใช้ชีวิตแบบพอเพียง แต่พอลงมาด้านล่างที่จัดเป็นร้านอาหารเล็ก ๆ กลับมีเครื่องใช้ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่วางอยู่ เช่น หม้อหุงข้าวไฟฟ้า เตาไมโครเวฟ เตาแก๊ส จานชามสวย ๆ คุณปิ่นนิตต์คอยให้ฟังว่า ของเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็น เพราะถ้ามันแต่งหน้าด้วยหม้อดินและปรุงอาหารด้วยเตาถ่าน



คงไม่ทันกันแน่ การเปิดร้านอาหารก็เพราะมีพรรคพวกมาขอให้ทำไว้รับประทานและถ้าไม่มีหมอนกินจะไม่ได้รับประทานก็มีเนื้อเสอ อาหารมีเนื้อเป็นอาหารไทย ๆ ที่ทั้งอร่อยและมีประโยชน์อุดมไปด้วยสมุนไพรที่มีประโยชน์ทางโภชนาการเป็นส่วนใหญ่ เริ่มที่น้ำพริกกระป๋องรับประทานกับปลาดจาระเม็ดขาวทอด มีผักจิ้มหลากหลาย เช่น มะเขือ แตงกวา ชมื่นลาว (แก้วทองฮัก) ซะอมทอดไข่ มีกุนเชียง (แก้วทองฮัก) ซะอมทอดไข่ มีกุนเชียง (แก้วทองฮัก) ไผ่ต้มขี้เหล็ก คามคั่วด้วยหอมแดงขอมมาคั่ว (หอมแดงแก้วให้หัดคัมนัก) แกมคั่วด้วยผักเผือกเปลือกดำด้วยคิบกระชายข่อย พริกไทยอ่อน และโสมเพราะสำหรับกลัวยคิบ คุณยายของป้าผู้เคยบอกว่ามีประโยชน์ต่อกระเพาะอาหาร พวกเขาอร่อยกันถ้วนหน้า เสียตายถ้าได้ข้าวสวยที่หุงจากหม้อดินจะได้อารมณ์มากกว่านี้คือ (ข้าวสังเค็ดเห็นมีหม้อดินวางคว่ำอยู่หลังบ้าน) ตอนหลังป้าทราบว่ามีที่ใช่เป็นเครื่องปรุงหลายอย่างมาจากสวนหลังบ้าน ซึ่งเขาปลูกไว้รับประทานกันเองด้วย

หลังจากชิมหน้าสำรวจกันแล้วมิไต่ถามพูดคุยกัน จึงทราบว่าเขาทั้งสองคนมีงานหลักอยู่เหมือนกัน คือคุณหนึ่งตุ๊ก เธอมีฝีมือในการออกแบบเครื่องประดับพวกอัญมณี และทำธงร้านในโรงแรมมีชื่อในกรุงเทพฯ หลายแห่ง ส่วนคุณปิ่นนิตต์ ผู้เป็นสามีที่เป็นสถาปนิก ตกแต่งกันเองโดยซื้อชิ้นส่วนบ้านทรงไทยมาประกอบและตกแต่งเองตามความพอใจอย่างเรียบง่าย รักษาขนบธรรมเนียมตามคติ เราขอให้น่าดูรูปเป็นที ระลึกผู้อำนวยความสะดวกให้เขาด้วย และขอให้คุณหนึ่งตุ๊กยิ้มเยิ้มมือไปโบให้ดูคุณปิ่นนิตต์ซึ่งก้มศีรษะลงมาเธอปฏิเสธบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้)

สิ่งนี้กันแล้ว ไม่มีหัวไม่มีก้อย แสดงความสนิทสนมกันเรียกได้ว่า ประทับประเศด้วยเข้าไป

นอกจากนี้ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสรรเสริญยกย่องการปฏิบัติของคนคู่นี้คือ คุณปิ่นนิตต์ คุยให้พวกเราฟังว่าหนังสือธรรมะที่วางอยู่ข้างเตียงนอนในบ้านนั้น พวกเขาจะอ่านให้ลูกชายฟังก่อนนอน แทนการเล่านิทานให้ฟังเหมือนครอบครัวอื่น เขาบอกว่าการปลูกฝังให้ลูกน้อย ๆ ชิมเข้าไปสิ่งที่เป็นประโยชน์ค้ำยาให้ (ไม่มีเนื้อสัตว์เช่นกัน) ไรด้วยหอมแดงขอมมาคั่ว (หอมแดงแก้วให้หัดคัมนัก) แกมคั่วด้วยผักเผือกเปลือกดำด้วยคิบกระชายข่อย พริกไทยอ่อน และโสมเพราะสำหรับกลัวยคิบ คุณยายของป้าผู้เคยบอกว่ามีประโยชน์ต่อกระเพาะอาหาร พวกเขาอร่อยกันถ้วนหน้า เสียตายถ้าได้ข้าวสวยที่หุงจากหม้อดินจะได้อารมณ์มากกว่านี้คือ (ข้าวสังเค็ดเห็นมีหม้อดินวางคว่ำอยู่หลังบ้าน) ตอนหลังป้าทราบว่ามีที่ใช่เป็นเครื่องปรุงหลายอย่างมาจากสวนหลังบ้าน ซึ่งเขาปลูกไว้รับประทานกันเองด้วย

หลังจกชิมหน้าสำรวจกันแล้วมิไต่ถามพูดคุยกัน จึงทราบว่าเขาทั้งสองคนมีงานหลักอยู่เหมือนกัน คือคุณหนึ่งตุ๊ก เธอมีฝีมือในการออกแบบเครื่องประดับพวกอัญมณี และทำธงร้านในโรงแรมมีชื่อในกรุงเทพฯ หลายแห่ง ส่วนคุณปิ่นนิตต์ ผู้เป็นสามีที่เป็นสถาปนิก ตกแต่งกันเองโดยซื้อชิ้นส่วนบ้านทรงไทยมาประกอบและตกแต่งเองตามความพอใจอย่างเรียบง่าย รักษาขนบธรรมเนียมตามคติ เราขอให้น่าดูรูปเป็นที ระลึกผู้อำนวยความสะดวกให้เขาด้วย และขอให้คุณหนึ่งตุ๊กยิ้มเยิ้มมือไปโบให้ดูคุณปิ่นนิตต์ซึ่งก้มศีรษะลงมาเธอปฏิเสธบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติและเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้)



น้ำตาลปึก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เข้มอำรุงศ์ ... ถึง

งอีกแล้วครับ น้ำตาลปึก คืออะไร น้ำตาลปึกเป็นภาษาถิ่นจังหวัดเพชรบุรี บางที่เรียกน้ำตาลโตนดบ้าง น้ำตาลปั้งบ้าง ที่เรียกน้ำตาลปึกอาจเป็นเพราะว่าน้ำตาล มีลักษณะเป็นผืนสองผืนประกบกัน แล้วตอนประกบมันคั้งปึก คงอาจจะเป็นที่มาของ น้ำตาลปึก (ผู้เขียนขออนุญาตอนุญาตตนเองว่าเป็นอย่างนั้น) วิธีการทำน้ำตาลปึก ที่ไม่ได้ยากอะไรนักขอเอาพื้นที่ครั้งนี้อธิบายเพื่อความเข้าใจ เวลาหาซื้อทานจะได้ ไม่ผิดพลาด และได้ทราบวิธีทำทำหน่อย



ขั้นแรกก็ต้องไปเอาน้ำตาลจาก ต้นตาล โดยต้องป็นขึ้นไปตาลเอาช่อคอก ที่ยังไม่โตที่เรียกว่าน้ำตาล (ช่อคอก พอใหญ่โตเต็มที่ก็จะมีเค้าตาลซึ่งนิยมนำมา ลอยแกวหรือหมวนมากพอแก่เต็มที่ก็จะ เป็นผลตาลขาวบ้านจะเอาไปคองให้ให้ ้จาวตาล นำมาเชื่อมอีกครั้งที่อร่อยมาก เช่นกัน) แต่น้ำตาลที่เอามาใช้ไปรอง เอาน้ำตาลไว้ในกระบอกที่เราใส่ไม้ พะยอมลงไปเล็กน้อยเพื่อป้องกัน การ เจริญเติบโตของเชื้อโรคที่จะทำให้น้ำตาลบูดเปรี้ยว หากน้ำตาลสดทิ้งไว้เพียง ง่ายสี่ชั่วโมง ถ้าไม่มีไม้ค้ำกลางใส่ลงไป ก็จะไม่บูด (ชาวบ้านเขาใช้สารกันบูด ออกรวมชาติ) พอได้น้ำตาลแล้วตอนนี้แหละ ครับที่เขารับน้ำตาลสด (พ่อผู้เขียน อีกรู้ว่าน้ำตาล) แล้วขายบางคนเขา เอาใบตมแล้วใส่ใบตมเพื่อเพิ่มกลิ่น แต่ ลอยใบตาลเขาไม่ได้เอาใบตมเขาที่มันสดๆ เสนหรือใบที่แก่ๆไปให้บูดเท่านั้นเอง อร่อยครับ พออยู่ใบตมจะรู้สึกเป็น เม็ดน้ำตาลหมวนหวานเขี้ยวครับ แต่ก็ยัง มีบางร้านที่นำน้ำตาลปึกไปละลายน้ำ เขาไปดื่มแล้วนำมาขายนะครับ ซึ่งทาน เข้าก็ไม่ได้มีความอร่อยเลย จะสังเกต ง่ายๆ ถ้าทานแล้วไม่ท้องร้อนหรือ ทาน น้ำตาลสดๆ ไม่มีดีนะ

หลังจากได้น้ำตาลสดที่นำใบตม ้ให้เค็ดคบน้ำตาลมันจนเหนียว แล้วก็ นำ มาใส่หม้อพิมพ์ โดยจุดคิมเป็นหลุมคล้าย กันกระทะแล้วใช้ผ้าขาวบางรองจึงนำ น้ำตาลหยอดลงไปจนเต็มรอนแรงจึง นำ เอามาประกบกันก็ได้น้ำตาลปึกพร้อม จำหน่ายแล้วครับ

แต่ทุกวันนี้ผู้เขียนว่าเราจะหา น้ำตาลปึกทานกันยากขึ้นทุกวัน เพราะ ต้นตาลในจังหวัดเพชรบุรีลดน้อยลง เกิดจากการตัดต้นตาลไปทำไม้ และ ต้นตาลแก่เกินไป ทางจังหวัดเลยมีโครงการ ปลูกตาลด้านต้นโดยท่านผู้ว่าราชการ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ายินดี เป็นอย่างยิ่งที่มีคนเห็นความสำคัญ ของ การเพิ่มจำนวนต้นตาล

ย้อนกลับไปต้นตาลอีกต้นที่อร่อย ทอนเป็นน้ำตาลสดเขายังนำมาทำอะไรได้ อีกหลายอย่างครับ อย่างแรกเขาจะ ไม่เคยได้ทานกันเท่าไร คือ น้ำส้มสายชู โดยเอาน้ำตาลสดมาหมักเขาไว้ได้ระยะ หนึ่งพอน้ำตาลมีรสเปรี้ยว ที่ใช้ได้ครับ มีรสชาติอร่อยมากครับแล้วเมื่อนำมาปรุง รอาหารก็จะมีความอร่อยหมวนถูกปาก มากครับ อีกอย่างหนึ่งคงมีบางท่านเคย



ให้ลองชิมแล้ว ทางเพชรบุรีเรียก กระแ บางแห่งเรียกน้ำตาลเมา แต่สรุปคือ ทำมาจากน้ำตาลสดก็โดยนำน้ำตาลสด มาหมักด้วยเกลือ (แป้งข้าวหมาก) แล้ว ก็นำมาไม่ระเกลือแช่ลงไปหมักไม่กี่วันครับ เราก็ได้กระแษ อร่อยครับ เวลาที่มันกระแษ เขาบอกว่าถ้ามันคิมไม่เป็นโร แต่ถ้าจะดู ก็น้ำหนักมันคิม น้ำหนักคิมให้พอต้องคิม กับกระลาเคียวผ่าซีกจัดให้มันเวลาทาน ต้องละเมียดไม้กระคกทีเดียวหมคนะครับ

ต้องจิบ (แต่จิบมากๆ หน่อย) แล้วก็มี กับแกลัมเป็นปลาอกรกระแษ (ปลาซาติน ้มน้ำเกลือเขาไม่หม่นหมองไปอย่าง แล้ว ก็ คากแคค คนมีเงินหน่อยเวลากินก็ทอด ไม่มีเงินก็ย่างไฟครับเพราะน้ำมันแพง แต่อย่างจะอร่อยกว่าทอดเพราะมันคิมคิม (ไฟ) เข้ากันมากครับ ปลาหมัดเค็ม กระแษ หมวน ๆ เขียนไปน้ำตาลสดเลยครับ

ส่วนเมื่อเป็นน้ำตาลปึกแล้วเรา ก็นำมาทำอาหารได้หลายอย่าง เช่น น้ำปลาหวานที่ทานกันบ่อยๆ น้ำปลา หวานที่ทานกับสะเต๊ะ เชื่อมกล้วยที่อร่อย (กล้วยน้ำว้า) เชื่อมฟักทองที่สุกออก แล้ ที่สุด ๆ ึ่งจริงๆ คองเขาทำน้ำตาลที่ภาค ใต้มักไทยเวลาซื้อครับได้รสชาติมากครับ ย้ำอีกคร้บเวลาที่จะทานน้ำตาลสดหรือน้ำตาลปึกกรุณาหาทานคนหน้าแล้งนะ ครับหน้าฝนอย่าทาน แล้วเวลาซื้อต้องดูที่ มันมัน ๆ ทอม ๆ ใช้ได้ครับ รากก็ไม่ แพงมาก ก็ไล่รับไม่เกิน ๓๐ - ๕๐ บาท ฉบับนี้ฝากน้ำตาลปึกไว้แค่นี้แหละครับ

คงเห็นกันแล้วว่าต้นตาลมี ประโยชน์มากมายมีคุณค่าหลากหลาย และคือคือการดำเนินชีวิตเราเป็น อย่างมาก เรามานองตัวกับชีวิตคิดว่าเรา มีประโยชน์มากเพียงใด หรือมีประโยชน์ กับคนที่เขาหวังจะได้ผลตอบแทนจากเรา เท่ากัน ในหนังสือ ที่ใคร่ประเทศกล่าวไว้ว่า " ผู้มีความคิด ก็พอคิดเตือนกันได้ แถกน ไม่มีความคิด หากครวไม่เลย " ทว่าพุทธส ที่เคยกล่าวเอาไว้เหมือนกัน " ไม่ทำคาม ที่สตน อย่างอื่นอื่นเรียกอาจารย์ "



ภาคเหนือ



ภาคอีสาน



ภาคกลาง



ภาคใต้

ศิลปะการประดิษฐ์ สำหรับอาหารไทย ๔ ภาค

อ.เจษฎา กิจเกิดแสงเจ้าของ

อาหารไทยเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศไทย ที่ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ นอกเหนือจากคุณค่าทางโภชนาการและสมุนไพรแล้ว คนไทยยังให้ความสำคัญกับการประดิษฐ์ตกแต่งอาหารตลอดจน ภาชนะใส่อาหารให้มีความงดงาม ทั้งดูดี ชวนให้ลิ้มรส ทั้งอาหารกายและอาหารใจ ซึ่งคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ตระหนักถึงคุณค่าในศิลปวัฒนธรรมดังกล่าว จึงได้จัดพิมพ์หนังสือศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทย ๔ ภาค ขึ้นซึ่งเป็นผลงานหนึ่งในโครงการผลิตสื่อสร้างองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม ในงานวัฒนธรรม ฝ่ายกิจการนักศึกษา ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ผลงานนี้ได้รับการสนับสนุนจากผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษรา สร้อยระวี คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ซึ่งต้องการเก็บรวบรวมผลงานทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของคณะฯ ให้เป็นองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัยฯ โดยมอบหมายให้อาจารย์ปิยะธิดา สหะวัฒน์กุล หัวหน้าสาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ดำเนินการให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ออกแบบคิดสร้างสรรค์ผลงานการประดิษฐ์ สำหรับอาหารไทย ๔ ภาคที่วิจิตรบรรจง ตามจินตนาการ

สำหรับอาหารไทย ๔ ภาคนี้ นักศึกษาได้ออกแบบโดยใช้วัสดุการประดิษฐ์จากผ้าซึ่งประยุกต์มาจากศิลปะงานใบทองและงานดอกไม้สด ประดิษฐ์เป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารไทยในแต่ละภาค เพื่อให้สามารถเก็บผลงานทางศิลปวัฒนธรรมไทยอันล้ำค่าให้ยืนยาวเป็นที่ประจักษ์แก่ชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยทั้ง ๔ ภาค มีลักษณะที่สวยงามและโดดเด่นตามแต่ละภูมิภาคดังนี้

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคเหนือ

รังสรรค์ออกแบบให้เป็นภาชนะใส่อาหารภาคเหนือ มีลักษณะเป็น กระถางใบของคอกบัวใหญ่วางอยู่บนขันโตก ซึ่งเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารของชาวภาคเหนือดั้งเดิม ชายค้ำด้านล่างประดับด้วยการร้อยตาข่ายคอกพุตกินไทยลายสีก้านสีดอก และตะขุระ ทำให้ขันโตก ที่คิดประดิษฐ์รังสรรค์ขึ้นนี้ มีความงดงามวิจิตรบรรจงยิ่ง

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคอีสาน

ได้รังสรรค์ออกแบบให้เป็นภาชนะใส่อาหารภาคอีสาน มีลักษณะเป็นกระถางใบของคอกบัวใหญ่ วางอยู่บนขันโตกหอย ตกแต่งด้วยศิลปะการพับใบทองแบบบายศรีซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวภาคอีสาน ให้มีความโดดเด่น สวยงาม

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคกลาง

สร้างสรรคออกแบบให้เป็นภาชนะใส่อาหารภาคกลาง มีลักษณะเป็นกระถางใบของคอกบัวใหญ่ วางอยู่บนพานกระจับจุก ชายค้ำด้านล่างประดับด้วยการร้อยตาข่ายคอกพุตกินและตะขุระ ประกอบกับผ้าสีโรจจางาชาลายคอกพุตกินลายสีก้านสีดอกที่ประดิษฐ์จากดินไทยทำให้อาหารไทยภาคกลาง มีความสวยงาม ประณีตระมียศระไมยยิ่ง

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคใต้

ได้จินตนาการและออกแบบสร้างสรรคให้เป็นภาชนะใส่อาหารไทยภาคใต้ มีลักษณะเป็น กระถางใบของคอกบัวใหญ่วางอยู่บนพานทองเหลือง ซึ่งเป็นเครื่องใช้ของชาวภาคใต้ ชายค้ำด้านล่างตกแต่งด้วยตะขุระประคอบกับผ้าสีโรจจางาชาลายคอกพุตกินไทย ประดับตกแต่งผ้าสีด้วยแผ่นหนังตะลุง ซึ่งสื่อถึงวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวภาคใต้ที่สวยงามยิ่ง

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีความภาคภูมิใจยิ่ง ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานสำหรับอาหารไทย ๔ ภาค โดยการบูรณาการงานศิลปวัฒนธรรมเข้ากับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้การสืบสานงานศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่าอยู่คู่กับชาวไทยอย่างยั่งยืน

ประณีตแห่งธรรม นำไทย

ศ.ภาวิณี ชุ่มกลิ่นตาเรื่อง

พวกเราชาวไทยนับว่าเป็นผู้มีบุญวาสนา ที่ได้เกิดมาได้รับพระบารมี แห่งองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระผู้ทรงเป็นประทีปแห่งธรรมส่องนำทางแก่ดวงฟلكนิกร ทรงเป็นที่ปรึกษาแก่ชีวิตกตฤตการณต่างๆ ของชาติให้รอดพ้นได้ในทุกครั้ง ด้วยพระบารมีสามารถและพระจริยาวัตรอันงดงาม ที่เป็นแบบอย่างได้ในทุกเรื่อง ทรงปฏิบัติธรรมและใช้หลักธรรมในการปกครอง ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ยอดกตัญญู ทรงเปรี๊ยะปราศในการประพันธ์ ทั้งบทพระราชนิพนธ์พระมหาชนกที่เป็นตัวอย่างสอนให้บุคคลมีความบากบั่นพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต พระบรมราชาธิราช พระราชดำรัส ที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ เป็นความจริงแท้ และก่อให้เกิดความเจริญทั้งส่วนตัวและส่วนรวม หากทุกคนได้น้อมนำมาปฏิบัติ ยามใดที่รู้สึกท้อแท้ ท้อถอย สับสน วุ่นวาย จิตใจไม่นิ่ง ผู้เขียนจะหยิบหนังสือประมวลพระบรมราชาธิราชของพระองค์มาอ่าน เมื่ออ่านทุกครั้งก็รู้สึกจิตใจแจ่มขึ้น มีกำลังในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองคือไปคารมรอยพระยุคลบาท ด้วยความรักและความดี

ตลอดเวลาที่ทรงครองราชย์ด้วยทศพิธราชธรรม พระองค์ได้ทรงแสดงให้เห็นถึงน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อคนไทยทุกหมู่เหล่าอย่างอนงอนนงค์ พระองค์ทรงประกาศการปกครองโดยหลักธรรมาภิบาล ทรงเปล่งพระธรรมีกถาราชวาจา เป็นปฐมบรมราชโองการ ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ทรงเป็นธรรมิกมหาราชเจ้า ผู้เสด็จไปทุกหนแห่งเพื่อดับร้อนคลายทุกข์ เพิ่มสุขให้ราษฎร

การอ่านหนังสือช่วยพัฒนาความคิดและจิตใจ จะขอยกตัวอย่างหนังสือที่พวกเราจะได้ประโยชน์ คือ “คำพ่อสอน” อ่านเป็นความรู้และปฏิบัติอ่านไป ปฏิบัติไป กลับมาอ่านใหม่ อ่านโดยละเอียดทุกถ้อยคำ พยายามทำความเข้าใจ

พยายามทำความเข้าใจแล้วก็น้อมนำปฏิบัติก็จะเข้าใจได้ชัดเจน และเกิดความสุขในการดำเนินชีวิต หนังสือ “๑๐ พ่อสอนอ่าน” ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราชาธิราชที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การเขียนและการศึกษา “...ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือย และไม่ค่อยกับความหมายอันแท้จริงอยู่เนืองๆ ทั้งออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นอย่างนี้ภาษาของเราเราก็มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งที่อันประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าคงทนถาวรถึงเราทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้...”

“...การเขียนนั้น ก็อย่างที่เขาวากันว่า ปากกาเป็นอาวุธที่ร้ายแรงกว่าปืนก็เป็นความจริง...” “...เราต้องเขียนอะไรที่ไม่ทำลายผู้อื่นและไม่ทำลายตนเอง ก็สรุปความได้ว่า ท่านทั้งหลายมีเสรีภาพเต็มที่ในขอบเขตของศีลธรรม...”

ในหนังสือ “แผ่นดินชีวิต ๘๐ ข้อคิดพระเจ้าอยู่หัว” ได้พระราชทานแง่คิดในการดำเนินชีวิตที่งดงาม ขอยกมาเป็นตัวอย่างดังนี้ ข้อที่ ๓๓ เมื่อไม่มีใครเกลียดแล้วจึงได้ จึงควรทำสิ่งต่างๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไป ใช้ความอดทน หมั่นเรียนรู้อีกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ข้อที่ ๓๔ เป็นหน้าที่ของเราที่จะพูดให้คนอื่นเข้าใจ ไม่ใช่หน้าที่ของคนอื่นที่จะทำความเข้าใจในสิ่งที่เราพูด นำไปเป็นข้อเตือนใจจำไว้กับบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ระวังผู้รังเกียจคือการสื่อความหมายให้เรื่องยากกลายเป็นเรื่องง่าย และเข้าใจตรงกัน ข้อที่ ๔๗ จงเป็นน้ำครึ่งแก้ว ตลอดชีวิต เพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมได้ตลอด

ไม่หยุดนิ่งหมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ หนังสือ “หลักธรรม ทำตามรอยพระยุคลบาท” ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้กล่าวถึง หลัก ๑๐ ประการ ตามรอยพระยุคลบาท ดังนี้ ๑. ทำงานตามผู้ชี้แจง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ๒. ความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะและกฎเกณฑ์ ๓. ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่ายและประหยัด

๔. มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว” & รับฟังความเห็นของผู้ขึ้น เคารพความคิดที่แตกต่าง ๖. มีความตั้งใจจริงและซื่อสัตย์เพียง ๗. มีความสุจริตและความกตัญญู ๘. พึ่งตนเอง ดังเสริมคนดีและคนเก่ง ๙. รักประชาชน ๑๐. การเชื่อฟังซึ่งกันและกัน บ้านเมืองอยู่รอดได้ เพราะคนไทยยังมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกัน

พึ่งตนเอง ก็คือ เสริมธุรกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาการดำเนินชีวิตของประชาชนไม่ว่าระดับใด ด้วยคุณลักษณะสามประการ ได้แก่ “ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว” มีความรอบรู้ในวิชาการ ใช้สติและปัญญา ในการดำเนินชีวิต ความพอดีประกอบด้วย หลักสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑. ความพอดีที่เกิดกับจิตใจ มีจิตสำนึกที่ดี ประณีประนอม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ๒. ความพอดีในด้านสังคม คือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างชุมชนให้เข้มแข็งด้วยธรรมาชีพ ๓. ความพอดีด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม คือการงดการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคงยั่งยืนตามลำดับ ๔. ความพอดีด้านเทคโนโลยี คือการรู้จักใช้ให้เหมาะสมกับภูมิปัญญา และสอดคล้องสมดุลง่าย ๕. ความพอดีด้านเศรษฐกิจ คือลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ดำรงชีวิตตามอัตภาพและฐานะของตน

พระบรมราชาธิราช พระราชดำรัสโครงการพระราชดำริ ที่พระราชทานแก่พสกนิกร ได้แสดงถึงพระอัจฉริยภาพรอบด้าน ได้แก่ พระอัจฉริยภาพด้านปรัชญา แนวคิด วิสัยทัศน์ พระอัจฉริยภาพด้านการออกแบบ การประดิษฐ์ ความคิดสร้างสรรค์ และพระอัจฉริยภาพด้านวรรณศิลป์ สมดังพระราชสมัญญาว่า “อัครศิลปิน” ผู้ทรงเป็นเลิศในศิลปะทั้งปวงทรงให้ความสำคัญกับภาษาไทย อักษรไทย เสนไทย และความเป็นไทย ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างทั้งคตมาเสมอมา พวกเราชาวไทยจึงควรศึกษาให้เข้าใจ และน้อมนำมาปฏิบัติโดยละวางความชั่ว

สรรพสร้างคุณความดี และดำเนินชีวิตด้วยปัญญา หากนั่นพากเพียรเพียรในชีวิตให้สมบูรณ์ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจเป็นคนไทยที่ไม่ลืมทดแทนคุณแผ่นดินถิ่นเกิดมาบุญเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลก เพื่อเฉลิมพระเกียรติแก่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แผ่ไพศาล ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

พยัญชนะไทย ๔๔ ตัว

ก ข ซ ค ต พ
ง จ ฉ ช ซ ฌ
ญ ฎ ฏ ฐ ฑ
ฒ ด ต ถ ท ธ
น บ ป ผ ฝ พ
ภ ฎ ษ ร ล
ว ศ ษ ส ห พ
อ ฮ

ตัวเลขไทย

๑ ๒ ๓ ๔ ๕
๖ ๗ ๘ ๙ ๐



เพลงลูกทุ่งไทย สายใยวัฒนธรรม

ดาวประจำเมืองเอื้อง

"ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นงานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นทุน ทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมดและเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและค่าคงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า **ประเทศไทยเป็นเมืองเกษตรกรรมมีการทำนาเป็นหลัก พระราชพิธีนี้มีผลทางจิตใจเป็นการบำรุงขวัญชาวนา เป็นกำลังใจในการผลิตพืชผลและยังถือเป็นปฏิทินบอกนำท่าฟ้าฝนแก่ชาวนา ทั้งทรงกำหนดให้เป็น "วันเกษตรกรรม" พระราชทานบรมราชโองการ ให้ผู้แทนชาวนาทั่วประเทศได้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลการประกวดพันธุ์ข้าว และพระราชทาน "พันธุ์ข้าวทรงปลูกด้วยพระหัตถ์" จากสวนจิตรลดาให้เป็นเมล็ดข้าวมีขวัญแก่ชาวนาทั่วประเทศ และเสด็จฯ ทรงเป็นประธานในพระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญเป็นประจำทุกปี ซึ่งนับได้ว่าชาวนาคือผู้สร้างวิถีไทย วิถีทุ่งที่เป็นสายใยของวัฒนธรรมไทย อันเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่เปี่ยมล้นด้วยคุณค่าของสังคมไทย**

พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระราชทานให้พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานคนตรีไทยยุคคนศึกษา ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ความตอนหนึ่งว่า "...ข้าพเจ้ามักจะเอาใจคิดไปโน้มน้าวให้เด็กน้อยเพื่อใช้คิดจังหวะ เขารู้จักนักร้องลูกทุ่งทุกคน จำเพลงลูกทุ่งได้เป็นร้อยๆ เพลงที่เตี้ยๆ (ถ้าหนังสือแล้วจำง่ายอย่างนี้ดีนะ) ถึงจุดนี้เองทำให้รักเนื้อเพลงและทำนองเพลงนั้นจำง่าย ร้องความได้ง่ายง่ายจึงได้เปรียบเพลงไทย และเพลงพื้นบ้าน นอกจากนั้นเพื่อนข้าพเจ้าบางคน



นิยมนักร้องที่มาจากจังหวัดของตนเป็นพิเศษ..." และในพระราชนิพนธ์เรื่องเดียวกันนี้ ได้ทรงแสดงทัศนะเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งว่า "... เพลงลูกทุ่งนั้นร้องกันตั้งแต่เด็กจนคนสูงอายุก็ชอบ แต่เพลงไทยนั้นเด็กมักฟังไม่รู้เรื่องเพราะยากเกินไป เมื่อไม่มีปัญหาเรื่องอายุและการศึกษา เข้ามาเล่นกันง่าย เพลงลูกทุ่งจึงเจริญงอกงามและเป็นที่นิยมกับของประชาชน

ทั่วทั้งประเทศอย่างง่ายดายและรวดเร็ว ทั้งนี้อาจจะมีสื่อ คือ วิทยุ โทรทัศน์ แอ็บันท์ทักเสียง การประชาสัมพันธ์ และการคมนาคมที่สะดวกเป็นเครื่องช่วย จึงทำให้เพลงลูกทุ่งออกไปสู่ชุมชนที่ห่างไกลทุกแห่งหนโดยใช้เวลาที่รวดเร็วเท่าที่บรรยายมานี้พอจะสรุปว่าเพลงลูกทุ่งมีความคิดหลายประการ คือ



เช่นที่แสดงคุณค่าทางสังคมของเพลงนี้ อยู่ที่ได้นำบทชีวิตจริงของชาวนาออกมาได้อย่างเรียบง่ายและสมจริง โดยเฉพาะผู้ร้องเป็นผู้ที่ได้สัมผัสและมีชีวิตอยู่ในท้องทุ่งจริง เนื้อร้องคงไม่ปรุงแต่ง และราบลงด้วยชีวิตที่สะกิดใจ ดังที่เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ

ได้ซึ่งกันที่ "...สรุปว่าเพลงลูกทุ่งเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ที่ควรรักษาไว้เช่นเดียวกับเพลงไทยประเภทอื่น ๆ" เช่นที่และคุณค่าของเพลงลูกทุ่งไทย ยังมีอีกมากมาย โอกาสต่อไปควรพิจารณาถึงคุณค่าที่นำมาเล่าให้ฟัง กับพระราชนิพนธ์เรื่องเดียวกับที่เชิญเชิญ

ได้ซึ่งกันที่ "...สรุปว่าเพลงลูกทุ่งเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ที่ควรรักษาไว้เช่นเดียวกับเพลงไทยประเภทอื่น ๆ" เช่นที่และคุณค่าของเพลงลูกทุ่งไทย ยังมีอีกมากมาย โอกาสต่อไปควรพิจารณาถึงคุณค่าที่นำมาเล่าให้ฟัง กับพระราชนิพนธ์เรื่องเดียวกับที่เชิญเชิญ

๑. เป็นหลักฐานของข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ
๒. เป็นที่รวมของภูมิปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาของชาวนานาน
๓. เป็นเพลงที่เรียบง่าย คือ เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย
๔. สามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้น กระจายได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง
๕. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนองและการขับร้อง...

เพลง "เด็กท้องนา" ซึ่งเป็นหนึ่งในเพลงที่ทรงยกย่องว่าเป็นเพลงที่เกี่ยวข้องกับชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ที่ประพันธ์คำร้องและทำนองโดย สุรพล สมบัติเจริญ และมี ระนองดาว โสธรบุญ เป็นผู้ขับร้อง เนื้อร้องมีดังนี้

ชีวิตเด็กท้องนา เกิดมาท่ามกลางสายลมแสงแดด อยู่กับพี่น้อง
 ร่วมท้องสองคนผ่าแฝด ท่ามกลางสายลมแสงแดด ที่แดดเผาอยู่กลางทุ่งนา
 เข้าตื่นตื่นตื่นนอนควาย แยกไกลไปทุ่งหมายมุ่งค้ำกล้า กลิ่นโคลนสาบควาย
 ดึกคายน่าอายชายหน้า นุ่งผ้าสวมผ้าไร่ค่า วาสนาอาภัพอันจน
 เด็กท้องนา เกิดมาช่างเหมือนมีกรรม ดากแดดหน้าดำ ซอกซ้าหัวอกเหลือทน
 ถึงใครจะว่า ช่างเขาเพราะเรามันจน เกิดมาทั้งที่เป็นคน กลัวอะไรกับเรื่องจนมี
 ชีวิตเด็กท้องนา ศึกษาที่เพียงแค่ชั้นปอสี่ อักษรตัวออก ถึงฮอพพอแล้วน้องที่
 จะจนชั้นแค้นหรือดี มีโชอยู่ที่ปริญญา



ผลิตภัณฑ์จาก แผ่นเงิน - แผ่นทอง โปธิเงิน - โปธิทอง

อ.ธรรมา โปธิเที่ยงเรื่อง

บรรพบุรุษของเราแต่โบราณได้สร้างสิ่งประดิษฐ์อันเป็นมรดกล้ำค่า ไว้ให้เราหลายแขนง เป็นต้นว่า จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม คณิตศาสตร์ นาฏศิลป์ ตลอดจนประเพณีคตินิยม เช่น เครื่องเงิน-เครื่องทอง เป็นต้น ศิลปกรรมของไทยเป็นของประณีตละเอียดอ่อนที่ได้รับการปรุงแต่งมาอย่างวิจิตรบรรจง และมีลักษณะพิเศษเป็นของคนไทยเฉพาะอย่างบอกถึงความสง่างามความเป็นระเบียบ ความสง่างาม ความโอชะอันมีคุณธรรมประจำใจอันเป็นบุคลิกของคนไทย

การทำแผ่นเงิน-แผ่นทอง คือการนำเอาเงินบริสุทธิ์มาหลอมให้ละลายแล้วเทให้เป็นแผ่นบางๆ เข้าเครื่องรีดแผ่นเงิน จะให้แผ่นเงินที่บางเรียบ เช่นเดียวกับแผ่นทองที่คดเป็นแผ่นสีเหลี่ยมตามต้องการของการใช้งาน ส่วนใหญ่การทำแผ่นเงิน-แผ่นทอง จะนิยมทำกันในงานช่างทองทองเท่านั้น แผ่นเงิน-แผ่นทองนิยมทำเป็นเครื่องประดับ เช่น กำไลข้อมือพระกร, หีบพระกร, ขอบหูก ส่วนมากจะเป็นลวดลายไทยอย่างประณีตบรรจง บางครั้งจะเห็นแผ่นเงิน-แผ่นทองใช้บุพระนาครเล็ก หรือเป็นส่วนประกอบของพระพุทธรูปขนาดเล็ก นอกจากจะใช้พระพุทธรูปแล้ว แผ่นเงิน-แผ่นทอง ยังทำเป็นรูปแบบของดอกไม้เงิน-ดอกไม้ทอง คันไม้เงิน-คันไม้ทอง ลำหับ เป็นพุทธบูชา จะเห็นได้ว่าศิลปะช่างในสมัยโบราณจะประกอบด้วย โปธิเงิน-โปธิทอง ๑ คู่ ดอกไม้เงิน-ดอกไม้ทอง ๑ คู่ หรือ ๒ คู่ ตามความเหมาะสม

ในปัจจุบันการทำ รูปเงิน แผ่นทองใช้แผ่น โปธิเงิน-โปธิทอง ที่จะมีขนาดความเหมาะสม

แผ่นเงินนิยมใช้โลหะขนาด ๕ x ๕ นิ้ว ทองเหลืองขนาด ๕ x ๕ นิ้ว เช่นเดียวกัน ทำเป็นพุทธบูชาใส่ลงแจกันบาง กระดาษ ในโอกาสอันสมควร



เยาวชนรักวิชาวัฒนธรรม

บทบาทสำคัญของสถาบันครอบครัว

อ.วีโดลักษ์ณธ์ ความงามเรื่อง



...การศึกษาที่ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นการศึกษาศาสตร์ที่สำคัญ และควรจะได้ให้ความสำคัญ ไม่ก็การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคล ตลอดจนถึง ความเจริญของประเทศและของโลกโดยส่วนรวมด้วยนั้น มีทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้จะต้องมีประกายกัน เกื้อกูลและส่งเสริมกันพร้อมมูล จึงจะเกิดความเจริญที่แท้จริงได้...

พระบรมราโชวาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาศิลปวัฒนธรรมที่บ่มเพาะถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติและประเทศ การปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนหรือบุคคลในชาติตระหนักในศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้นจึงเป็นสิ่งทุกสถาบันต้องหันมาใส่ใจอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันครอบครัว

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมให้เยาวชนรักและตระหนักในความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ทั้งตัวอย่างของ จักรพันธ์ รูปงาม นักศึกษา สาขาวิศวกรรมศาสตร์-ธุรกิจงานประดิษฐ์ คณะเทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์ ผู้ซึ่งได้รับคัดเลือกจากสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชนผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้รับรางวัลเยาวชนดีเด่นแห่งชาติและผู้ทำคุณประโยชน์ต่อเยาวชน ประจำปี ๒๕๕๐ สาขาศิลปวัฒนธรรมด้วยมีพฤติกรรมที่ "เป็นพฤติกรรม ความสามารถ หรือการสนับสนุน สร้างสรรค์ อนุรักษ์ พัฒนางานทางศิลปวัฒนธรรม ที่แสดงถึงวิถีการทำงานที่เจริญก้าวหน้า"

นายจักรพันธ์ รูปงาม เป็นตัวอย่างของเยาวชนผู้รักศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันครอบครัว ตั้งแต่เด็ก ซึ่งกับศิลปวัฒนธรรมจากคุณยาย ศิษย์บุญยศรี เมื่อมีพิธีกรรมในหมู่บ้าน คุณยายจะได้รับมอบหมายจากคนในหมู่บ้านให้รับศิษย์พานบายศรีอยู่ เสมอ "ขอมจะเข้ามาด้วยความชื่นชม ค่อยๆ ซึมซับวัฒนธรรมประเพณีบรรพชน และภาคภูมิใจในทุกสถาบันต้องหันมาใส่ใจอย่างจริงจัง โดยมีแม่เช่นคุณยายบ้าง" การปลูกฝังให้เด็ก

กับคุณยายนับเป็นก้าวสำคัญที่บ่มเพาะให้สนใจในงานฝีมือและมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ เรามุ่งเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ ไซเบอร์ เพื่อพัฒนา สาขาวิศวกรรมศาสตร์-ธุรกิจงานประดิษฐ์ งานฝีมือให้ดียิ่งขึ้นและประสบผลสำเร็จ ตลอดจนระยะเวลาที่เรียนได้เรียนรู้งานฝีมือแขนงต่างๆ เช่น งานใบทองดอกไม้สด งานแกะสลักไม้ผสมไม้ งานบายศรี สามารถนำไปเป็นอาชีพหารายได้ระหว่างเรียน นำไปถ่ายทอดให้ชาวต่างชาติได้รู้ถึงความ ประณีตงดงามของศิลปวัฒนธรรมไทย และยังมีรางวัลจากการประกวดงานฝีมือ ในเทศกาลต่างๆอยู่เสมอ

"สิ่งที่ผมได้รับนอกเหนือจากคือ ประงานฝีมือแล้ว คือ การมีสมาธิ การเป็น คนช่างสังเกต ความละเอียดอ่อน และสิ่งที ภาควิชาใจมาก คือ การได้สืบสานศิลป วัฒนธรรมไทย ซึ่งนับเป็นการเชิดชูชาติไทย" แม้ว่า จักรพันธ์ รูปงาม จะเป็น หนึ่งในตัวอย่างที่ดีของการเป็นผู้รักศิลปะ วัฒนธรรม ที่มีส่วนสำคัญจากบ่มเพาะ ของสถาบันครอบครัว แต่ก็คงหาพบไม่ได้ ที่บุคคลที่เป็นเป้าหมายแห่งการบ่มเพาะ ที่สำคัญนั้น คือบุคคลที่อยู่ในวัยที่เรียกว่า คุณยาย แล้วคนวัยอื่นล่ะ ได้มีบทบาท สำคัญในการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม อันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติ มากน้อยแค่ไหน#

พลีตราภรณ์ผ้าไทย

“ พลีตราภรณ์ ผ้าไทย วิไลลักษณ์
โลกประจักษ์ วิจิตรกรรม ล้ำค่าครู
มทร.พระนคร ร่วมเชิดชัย
คงเคียงคู่ ‘เอกพลีตรี’ วัฒนธรรม ”

น.ส.บุษภูมิ สุวรรณเวร, อ.ศิวสุดา อยู่เป็นศรีเรื่อง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นผู้นำการจัดการศึกษาวิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพกำลังคนสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นำความรู้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถเชิงการแข่งขันสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคม มีการดำเนินการเร่งรัดพัฒนาผลงานในทุกด้านอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนด้วยการบริหารจัดการที่มีระบบ ผสมผสานกับความร่วมมือนี้อำนวยความสะดวกแก่บุคลากรทุกภาคส่วนในมหาวิทยาลัยส่งผลให้กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลงานค้นคว้าวิจัย การพัฒนาบุคลากรทั้งอาจารย์และนักศึกษา การให้บริการกับภาคประชาชน ตลอดจนการทำนุบำรุงด้านศิลปวัฒนธรรม มีความสมบูรณ์พร้อม บิดคิดที่ขบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ สมดังคำขวัญของมหาวิทยาลัยที่ว่า มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ

ในด้านของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมก็เป็นหนึ่งในพันธกิจหลัก ตั้งนั้นมหาวิทยาลัยฯ จึงจัดให้มีโครงการนุ่งกายด้วยผ้าไทยเพื่อสืบสานวัฒนธรรม และอนุรักษ์ผ้าไทย อันเป็นมรดกที่มีคุณค่ายิ่ง โดยกำหนดให้บุคลากรแต่งกายด้วยผ้าไทยทุกวันศุกร์ อีกทั้งยังตอบสนองนโยบายของรัฐบาลอีกด้วยเช่นเดียวกัน

สำหรับแพ้นซุคในงานครบรอบ ๓๓ ปี วันโครงการอนุรักษ์วัฒนธรรม และเป็นความมุ่งมั่นในการในการอนุรักษ์วัฒนธรรมรุ่นหลังสืบไป

ผ้าไทยประจำฉบับนี้ได้นำเสนอผู้ที่ได้รับเกียรติบัตรนุ่งกายผ้าไทยดีเด่นประจำปี ๒๕๕๐ สถาบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๑ ที่ผ่านมากการแต่งกายด้วยผ้าไทยทุกวันศุกร์นับเป็นอีกหนึ่งภารกิจที่ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาปฏิบัติตามพันธกิจหลัก ที่จะให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็นส่วนหนึ่งคือ “พลีตราภรณ์ผ้าไทย” ให้ตกทอดเป็นมรดกอันล้ำค่าจากคนรุ่นปัจจุบันไปสู่เยาวชน



๑. อ.สุพร กิตติสารวัฒน์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒. น.ส.อุทัยรัตน์ เอกหาแสง คณบดีคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
๓. น.ส.วิมลวรรณ อากาเวท คณบดีคณะเทคโนโลยีศิลปวัฒนธรรม



๑. น.ส.บุษภูมิ สุวรรณเวร ผู้ช่วยอธิการบดีและผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์
๒. น.ส.จุฬารัตน์ คันธิประสงค์ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน
๓. น.ส.ศรีจันทร์ โคลิศจนงค์ ผู้อำนวยการกองคลัง
๔. น.ส.สิสุธ ชุ่มแฉ่ม ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน
๕. น.ส.จตุภา พิระพัชระ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพัฒนา
๖. น.ส.ปราณี ประวีรพรหมณ์ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ฝ่ายวิชาการและวิจัย
๗. อ.นิยะธิดา สีหะวัฒน์กุล ข้าราชการดีเด่นประจำปี ๒๕๕๐
๘. อ.พรณี วิศิษฐ์วงศ์กร
๙. อ.เพ็ญพิมล ทุมประเสน หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์
๑๐. น.บุญนิยม ทะไกรราว
๑๑. อ.ฉวีรินทร์ รุสจนะเสวี
๑๒. อ.วนิดา เนครักษ์ ณ สำนักงานอธิการบดี



๑. อ.จัญญ์ ฉำฉาบิ สำนักงานอธิการบดี
๒. อ.วิไลวรรณ คำปาน
๓. อ.นิศาทกร ไพบูลย์สิน รองคณบดีคณะเทคโนโลยีอีสต์สาร์วทชนฝ่ายกิจการนักศึกษา
๔. อ.กฤษฏ์ พงษ์วิรัตน์
๕. อ.สมคิด รมสุธ
๖. นายสมพงษ์ สมประสิทธิ์
๗. อ.ศาวจิรี วัฒนศิริ
๘. อ.ทองกวาว หักสันประเสริฐ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ฝ่ายบริหารและวางแผน
๙. นางสุศวรรค์ วิกีณิยะธณี สำนักงานอธิการบดี
๑๐. นางสุมิตรา สมประสงค์ สำนักงานอธิการบดี
๑๑. ผศ.บุญดูต ขวัญใจ รองคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ฝ่ายบริหารและวางแผน
๑๒. อ.ธัชจมา เหลือปาน

ปกณกะวฒนธรรม

ดูตาม, นรินทร์รวมรวม



ถวายเทียนจำนำพรรษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธศว. จัดโครงการวันเสาศาฬิบูชา และวันเข้าพรรษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๓ โดยนำมอบเทียนพรรษาไปถวายยังวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เพื่อทำนุบำรุงศาสนา และสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีให้คงอยู่สืบต่อไป เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓





ถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ณ วัดสร้อยทอง

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนำผ้าพระกฐินพระราชทานไปถวาย ณ วัดสร้อยทอง เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓



มจร.พระนคร ร่วมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา นวมินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้นำนักศึกษา ๘ คณะ พร้อมด้วยคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ร่วมกิจกรรมปลูกป่าดาวเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษานวมินทร์ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษารักษาทรัพยากรทางธรรมชาติ ณ พื้นที่ (อพ.สธ.) แปลง ๘๐.๕ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓



โครงการค่ายอาสาพัฒนา ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยสัตว์ใหญ่เฉลิมพระเกียรติ ๒๕๕๓

กองพัฒนานักศึกษา ร่วมกับองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดโครงการค่ายอาสาพัฒนา ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยสัตว์ใหญ่เฉลิมพระเกียรติ ๒๕๕๓ เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนได้สำนึกรักบ้านเกิด ร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคมให้เจริญมากยิ่งขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลด้วยสัตว์ใหญ่ฯ.ระจวมศิริราชันย์ เมื่อวันที่ ๘-๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๓



โครงการปฏิบัติธรรม ถวายเป็นพระราชกุศล

ชมรม คณบดีพระนครร่วมกับ มจร.พระนคร ได้จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ "โครงการปฏิบัติธรรม ถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษา" เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้มีโอกาสดำเนินความจงรักภักดีด้วยการทำ ความดีร่วมกัน ถวายเป็นพระราชกุศล ณ คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม



รับรางวัลวัฒนธรรม

อาจารย์สุกัญญา จันทร์กุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจทက္ขกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มจร.พระนคร รับรางวัลราชชมงคลสรเสริญ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมสาขาคหกรรมศาสตร์ พุทธศักราช ๒๕๕๓ จากสถาบันวัฒนธรรมราชชมงคลเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓